

JUSTITISMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 6. oktober 2015
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh.: Ida Wiegand Justesen
Sagsnr.: 2015-0030-3796
Dok.: 1722404

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 171 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 8. september 2015. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Søren Pind

/

Lasse Boje

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 171 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Hvilke initiativer vil ministeren tage for at rette op på at flere ofre for vold- og voldtægt ikke får erstatning, fordi de falder igennem et hul i reglerne, også selv om de beviseligt har været ude for et overgreb, som bl.a. beskrevet i artiklen ”Nul kroner for at sexkrænke pige i søvne” fra Mx.dk (MetroXpress) den 4. september 2015?”

Svar:

1. I den artikel, som omtales i spørgsmålet, peges der på, at flere ofre for vold og voldtægt ikke får tilkendt erstatning, selv om de beviseligt har været udsat for et overgreb. Artiklen fremhæver to konkrete sager, som begge har været behandlet af Erstatningsnævnet, hvor Erstatningsnævnet afslog at tilkende ansøgerne erstatning og godtgørelse, da nævnet ikke fandt, at betingelserne i offererstatningsloven var opfyldt.

Justitsministeriet har – udover omtalen i artiklen – ikke nærmere kendskab til de konkrete sager. Justitsministeriet kan heller ikke gå nærmere ind i konkrete sager, der er behandlet af Erstatningsnævnet, som er et uafhængigt nævn.

2. Det kan mere generelt oplyses, at efter reglerne i lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser (offererstatningsloven) yder staten erstatning og godtgørelse til personer, der har været udsat for en straffelovovertrædelse, hvis overtrædelsen er begået i den danske stat, uanset om gerningsmanden kan straffes for straffelovsovertrædelsen, jf. offererstatningsloven § 1, stk. 1.

Det følger af offererstatningslovens § 1, stk. 3, 1. pkt., at erstatning i særlige tilfælde kan ydes for skader, der forvoldes ved handlinger begået uden for den danske stat, hvis skadelidte har bopæl i Danmark, har dansk indfødsret eller på gerningstidspunktet gjorde tjeneste for en udsendt dansk udenrigsrepræsentation. Det fremgår af betænkning nr. 751/1975 om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser, som offererstatningsloven bygger på, at bestemmelsen er tiltænkt et snævert anvendelsesområde.

Det følger endvidere af offererstatningslovens § 1, stk. 3, 2. pkt., at erstatning kan ydes, når sådanne handlinger er begået mod skadelidte med bopæl i Danmark under dennes erhvervsudøvelse uden for den danske stat.

Bestemmelsen i offererstatningslovens § 1, stk. 3, 2. pkt., blev indsat ved lov nr. 366 af 18. maj 1994. Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at man ønskede at åbne en vis yderligere mulighed for, at der kan ydes erstatning til f.eks. personer, der under korterevarende erhvervsudøvelse i udlandet udsættes for vold. Det fremgår endvidere, at bestemmelsen kun omfatter personer, der efter karakteren af deres erhvervsudøvelse er særligt udsat for vold, uden at det af denne grund kan forventes, at vedkommende har tegnet privat forsikring til dækning af skaden.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne, at personer, der i erhvervs-mæssigt øjemed har længerevarende ophold i udlandet, er udelukket fra bestemmelsens anvendelsesområde. Det er endelig en betingelse, at den skadevoldende handling er begået under erhvervsudøvelse og under omstændigheder, der kan anses for at være et nødvendigt led i tjenesten.

3. Det følger af offererstatningslovens § 6, stk. 1, at erstatning ydes, selv om skadevolderen er ukendt eller ikke kan findes, er under 15 år eller utilregnelig. Erstatning skal således ydes, selv om skadevolderen af subjektive grunde ikke kan straffes, jf. straffelovens § 15 og § 16. Erstatningskravet er betinget af, at skadevolderen har udvist forsæt, således at den pågældende ville kunne straffes, hvis denne var fyldt 15 år og var tilregnelig.

Det fremgår endvidere af offererstatningslovens § 6, stk. 2, at erstatning ydes, selv om den tiltalte under straffesagen frifindes, hvis lovens betingelser i øvrigt er oplyst. Offererstatningslovens § 6, stk. 2, blev indsat ved lov nr. 412 af 9. maj 2011 om ændring af retsplejeloven og lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser.

Det fremgår af de almindelige bemærkninger til lovforslaget, der blev vedtaget af et enigt Folketing, at man ønskede at tydeliggøre, at frifindelse af tiltalte under straffesagen ikke i sig selv er til hinder for erstatning. Der stilles således ikke i loven krav om, at en gerningsmand dømmes for forbrydelsen. Hvis der sker frifindelse i straffesagen af den formodede gerningsmand, f.eks. fordi det viser sig, at der ikke er tale om rette gerningsmand, eller hvis beviserne ikke er tilstrækkelige til at domfælde den tiltalte, vil offeret således stadig kunne opfylde lovens betingelser for at kunne opnå erstatning.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne, at hvis der derimod sker frifindelse, fordi det under sagen kommer frem, at der ikke er sket en forbrydelse, vil der ikke kunne opnås erstatning.

4. Folketinget har ved flere lejligheder gennem de seneste år behandlet ændringer af offererstatningsloven, herunder i 2011, hvor et enigt Folketing – som nævnt ovenfor – bl.a. ændrede lovens § 6, stk. 2, og vedtog en markant lempelse af anmeldelsesfristen i offererstatningslovens § 10, stk. 1, hvorefter erstatning er betinget af, at lovovertrædelsen er anmeldt til politiet inden 72 timer. Folketinget har ved disse lejligheder ikke fundet anledning til at foretage ændringer af offererstatningsloven i øvrigt.